

Behandeling van nierstenen

— in de urinewegen

De uroloog heeft bij u een niersteen gezien.

Nierstenen komen veel voor bij volwassenen vanaf ongeveer 30 jaar. Het komt bij vrouwen en mannen voor. Door verschillende oorzaken kunnen nierstenen ontstaan. Bijvoorbeeld te weinig drinken kan een oorzaak zijn. Heeft u eenmaal nierstenen, dan is de kans vrij groot dat ze terugkomen. Nierstenen kunnen in de nieren zitten, maar ook in de urineleiders of in de blaas. Of u behandeld wordt hangt af van de plaats en de grootte van de stenen. In deze folder staat welke behandelingen er zijn. Dit is algemene informatie. Het is bedoeld als extra informatie na het gesprek met uw behandelend arts. U heeft met de uroloog besproken welke behandeling voor u het beste is. Deze is hieronder aangekruist.

Geen behandeling

Nierstenen hoeven niet altijd behandeld te worden. Als de stenen klein zijn en deze in de nier zitten en geen klachten geven is behandeling niet nodig. De stenen plast u vaak zonder dat u het merkt uit. U hoeft niet onder controle bij de uroloog te blijven.

Behandeling

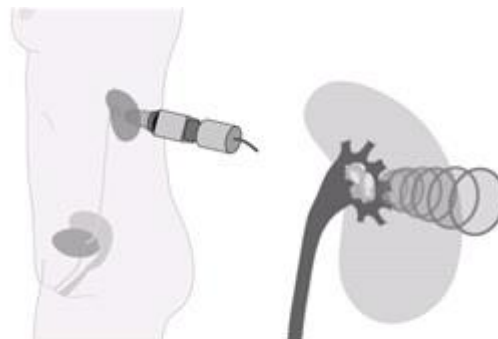
Behandeling is nodig als u last heeft van:

- Hevige pijn in de zij of de rug. Dit noemt je kolieken.
- Infectie van de urinewegen (blaasontsteking).
- Aanhoudend bloederige urine.
- Een verminderde nierfunctie.
- Het groter worden van de stenen.

De behandeling kan zijn niersteenvergruizing of een operatie (uretero-reno-scopie of percutane niersteenverwijdering). Soms is een combinatie nodig.

□ Niersteenvergruizing

Zitten de stenen in de nier en zijn deze niet groter dan 2 cm? Dan wordt er meestal gekozen voor niersteenvergruizing. Dit gebeurt met een niersteenvergruizer. Dit apparaat richt schokgolven met hoge energie op de nierstenen. Door de schokken vallen de stenen in kleine brokjes uiteen. U plast de brokjes daarna meestal zonder problemen uit. Meer informatie staat in de folder 'Behandeling met de niersteenvergruizer'. Vraag hiernaar bij uw arts.

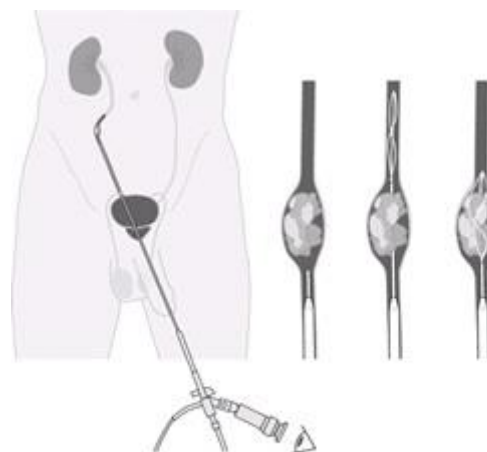
Niersteenvergruizer

□ Uretero-reno-scopie

Uretero-reno-scopie is een operatie die wordt gedaan als de stenen in de urineleider zitten of als de niersteenvergruizing niet gelukt is.

Bij een uretero-reno-scopie brengt de arts een dun hol buisje (de uretero-reno-scoop) via de plasbuis en de blaas in de urineleider. Als de uretero-reno-scoop op de plaats van de steen is, kan de steen worden verwijderd.

Voor deze operatie wordt u 1 à 2 dagen opgenomen in het ziekenhuis.

Uretero-reno-scopie

Voor de operatie

- Gebruikt u bloed verdunnende medicijnen? Dan moeten deze medicijnen tijdelijk gestopt worden voor de operatie. Overleg met uw arts wanneer u deze moet stoppen.
- Meestal wordt u de dag vóór de operatie opgenomen in het ziekenhuis.
- Op de dag van opname wordt vaak nog een röntgenfoto van de buik gemaakt om precies de plaats van de niersteen te kunnen zien.

De operatie

- U krijgt algehele narcose.
- Tijdens de operatie wordt spoelvoestof door de uretero-reno-scoop geleid. Hierdoor wordt de urineleider wijder en kan een instrument de steen bereiken. Soms kan de steen worden vastgepakt en in een keer worden verwijderd. Lukt dit niet dan wordt de steen eerst kleiner gemaakt. Dit gebeurt met trillingen of met een laser. Daarna worden de deeltjes verwijderd met de spoelvoestof.
- Aan het eind van de operatie wordt een dun slangetje (JJ stent) achtergelaten in de urineleider, dus tussen de nier en de blaas. Dit is nodig om te zorgen dat de urine goed uit de nier loopt naar de blaas. Het is een inwendig slangetje.
- Ook krijgt u een slangetje in de blaas waardoor de urine naar buiten loopt (blaaskatheter).
- De operatie duurt ongeveer 1,5 uur.

Na de operatie

- Als de urine helder is, wordt de blaaskatheter verwijderd.
- Vaak wordt nog een röntgenfoto gemaakt om te kijken of er geen steentjes zijn achtergebleven.
- Als u naar huis gaat, krijgt u een controle afspraak mee voor 2 tot 4 weken op de polikliniek. De JJ stent wordt dan via een cystoscopie uit de urineleider verwijderd. Bij een cystoscopie kijkt de uroloog via de plasbuis met een buisje in de blaas en kan zo de JJ stent verwijderen. U hoeft hiervoor niet opgenomen te worden.

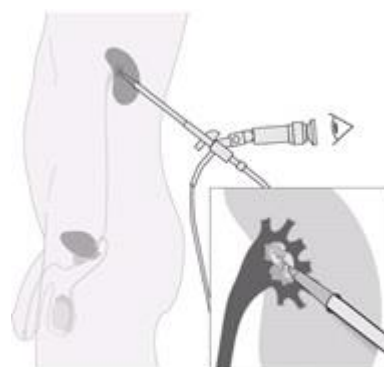
Weer thuis

- Uw urine kan enkele dagen wat bloederig zijn.
- Ook kunt u nog wat steentjes of gruis uitplassen. Dit kan pijnlijk zijn.
- Soms heeft u nog hevige pijn in de zij of de rug (koliekpijn). U mag hiervoor paracetamol innemen. Maximaal 4 tot 8 tabletten van 500 mg per dag. De pijn is meestal binnen enkele dagen verdwenen.
- Krijgt u koorts boven de 38,5 of hevige pijn die niet minder wordt met paracetamol? Dan neemt u contact op met het ziekenhuis. Telefoonnummers vindt u onder 'Vragen en telefoonnummers'.

□ Percutane niersteenverwijdering

Percutane niersteenverwijdering is een operatie waarbij de niersteen via een gaatje in de huid wordt verwijderd. Voor deze behandeling wordt gekozen als de steen in de nier zit en te groot is om te vergruizen. Of als het vergruizen niet gelukt is.

U wordt 3 à 4 dagen in het ziekenhuis opgenomen.

Percutane niersteenverwijdering

Voor de operatie

- Gebruikt u bloed verdunnende medicijnen? Dan moeten deze medicijnen tijdelijk gestopt worden voor de operatie. Overleg met uw arts wanneer u deze moet stoppen.
- Meestal wordt u de dag vóór de operatie opgenomen in het ziekenhuis.
- Soms start u voor de operatie met antibiotica.

De operatie

- U krijg algehele narcose.
- De operatie bestaat uit 2 delen.
- In het eerste deel ligt u op uw rug. De uroloog kijkt met een cystoscoop via de plasbuis in uw blaas. Een dun slangetje wordt via de cystoscoop in uw nier gebracht. Door dit slangetje wordt contrastmiddel in de nier gebracht. Zo kan de uroloog tijdens de operatie de nier beter zien op de röntgenfoto's.
- Tijdens het 2e gedeelte wordt u op uw buik gedraaid. De nier ligt aan de rugzijde van het lichaam. De nier wordt via de huid aangeprikt. Komt er door de naald urine naar buiten, dan is er een verbinding met de nier. Door het kanaaltje tussen de huid en de nier steeds iets groter te maken kan de steen naar buiten worden gebracht. Is de steen te groot voor het kanaaltje? Dan wordt de steen met trillingen of een laser eerst verkleind en dan naar buiten gebracht. De operatie duurt ongeveer 2 uur.

Na de operatie

Na de operatie heeft u een slangetje (nierkatheter) die via de rug naar buiten komt. Deze katheter blijft de eerste dagen na de operatie zitten. Als de urine helder is, wordt de katheter afgesloten en verwijderd. Na het verwijderen van de katheter kan 1 tot 2 dagen nog wat urine uit de huid lekken. De opening in de huid sluit vanzelf.

Soms wordt na de operatie nog een röntgenfoto gemaakt. Via de nierkatheter wordt dan contrastvloeistof in de nier gebracht.

Meestal heeft u ook een slangetje in de blaas waardoor de urine naar buiten loopt (blaaskatheter). Ook deze wordt verwijderd als de urine helder is.

De eerste dagen na de operatie kunt u pijn hebben in het gebied rond de nier. U krijgt hiervoor pijnstilling.

Als u naar huis gaat, krijgt u een afspraak voor controle op de polikliniek mee. Dit is 2 tot 4 weken na de operatie.

Weer thuis

- Uw urine kan enkele dagen wat bloederig zijn. Ook kunt u nog wat steentjes of gruis uitplassen. Dit kan pijnlijk zijn.
- Soms heeft u nog pijn in de zij of de rug (koliekpijn). U mag hiervoor paracetamol innemen. Maximaal 4 tot 8 tabletten van 500 mg per dag. De pijn is meestal binnen enkele dagen verdwenen.
- Krijgt u koorts boven de 38,5 of hevige pijn die niet minder wordt met paracetamol? Dan neemt u contact op met het ziekenhuis. Telefoonnummers vindt u onder 'Vragen en telefoonnummers'.

Risico's en complicaties

Verloopt de behandeling goed, dan zijn er geen gevolgen.

In enkele gevallen kunnen complicaties optreden. De belangrijkste zijn:

- Bij de **uretero-reno-scopie** kan de urineleider beschadigd raken. De operatie wordt dan gestopt. De beschadiging herstelt meestal spontaan.
- Bij de **percutane niersteenverwijdering** lukt het soms niet om de nier goed aan te prikken. Dan is een andere operatie nodig om de niersteen te verwijderen.
- Zowel na de **uretero-reno-scopie als de percutane niersteenverwijdering** kunt u hoge koorts krijgen. Soms is dan een langdurige behandeling met antibiotica in het ziekenhuis nodig.

Toekomst na behandeling van nierstenen in de urinewegen

Nierstenen in de urinewegen zijn goed te behandelen. Het komt voor dat na de operatie restjes steen achterblijven die dan nog vergruisd moeten worden.

De kans dat bij u vaker nierstenen in de urinewegen ontstaan is vrij groot.

Wat kan ik doen om nierstenen te voorkomen

U kunt nierstenen niet echt voorkomen. Wel is het goed om veel te drinken. Minstens 2 liter vocht per dag. U hoeft geen dieet te houden. Gezond en gevarieerd eten is voldoende.

Vragen en telefoonnummers

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Met deze informatie beslist u, samen met uw arts, of u de behandeling laat doen. Heeft u na het gesprek met uw arts en na het lezen van de folder nog vragen, stel deze dan gerust. Schrijf uw vragen van tevoren op, zodat u niets vergeet.

Heeft u vragen, belt u dan op werkdagen naar de polikliniek urologie (023) 224 0160

Heeft u vragen of problemen na de behandeling belt u:

- Overdag met de polikliniek urologie (023) 224 0160
- In de avond, nacht of het weekend belt u het:
 - algemene nummer van het ziekenhuis (023) 224 0000
 - afdeling spoedeisende hulp:
 - Haarlem Zuid (023) 224 4880
 - Hoofddorp (023) 224 6880

Waar zijn we te vinden?

Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Spaarne Gasthuis Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

www.spaarnegasthuis.nl

Spaarne Gasthuis Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

Spaarne Gasthuis Heemstede

Händellaan 2A
2102 CW Heemstede

info@spaarnegasthuis.nl